

NEMO Science Museum

gevestigd te Amsterdam

GECOMBINEERD JAARVERSLAG 2021

- Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologiëcommunicatie
- Stichting Nemo Horeca

Voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

	Pagina
Accountantsrapport	
Algemeen	2
Gecombineerde resultaten	4
Financiële positie	5
Kengetallen	7
Bestuursverslag	
Bestuursverslag	9
Gecombineerde jaarrekening	
Gecombineerde balans per 31 december 2021	15
Gecombineerde staat van baten en lasten over 2021	17
Gecombineerd kasstroomoverzicht over 2021	18
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening	19
Toelichting op de gecombineerde balans	23
Toelichting op de gecombineerde staat van baten en lasten	29
Overige toelichtingen	34
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36
Bijlage - Voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen t.b.v. Ministerie van OCW	40

Aan het bestuur van
NEMO Science Museum
Oosterdok 2
1011 VX Amsterdam

Amsterdam, 22 juni 2022

Geacht bestuur,

ALGEMEEN

Consolidatie

Deze gecombineerde jaarrekening wordt uitgebracht omdat er sprake is van feitelijke eenheid van leiding.

De cijfers van de volgende rechtspersonen zijn opgenomen in de gecombineerde jaarrekening van NEMO Science Museum:

- Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie (Stichting N.C.W.T. of NEMO Science Museum);
 - Stichting Nemo Horeca
- Tezamen genoemd NEMO.

Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie wordt gezien als hoofd van de groep daar de andere stichting activiteiten ontplooit in het verlengde van de activiteiten van Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie.

De waarderingsgrondslagen van deze stichtingen zijn gelijk.

Doel van de stichting

Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie bevordert de belangstelling voor en kennis over wetenschap en technologie in de samenleving. Zij doet dit middels de exploitatie en ontwikkeling van NEMO Science Museum, alsmede door diverse educatieve- en promotionele activiteiten en het creëren, stimuleren en onderhouden van initiatieven die wetenschap en techniek op een dusdanige manier verspreiden dat er een inspirerende werking vanuit gaat. NCWT financiert haar promotionele en educatieve activiteiten en diensten uit bijdragen van overheden, fondsen, kennisinstituten, bedrijfsleven en het brede publiek.

Bestuur

Stichting NCWT wordt bestuurd middels een Raad van Toezicht model. Het bestuurlijk proces is hierbij met uitzondering van het toezicht in handen van het 'bestuur'. De directeur-bestuurder van NEMO Science Museum is tevens de voorzitter van het bestuur (statutair bestuurder) van Stichting NCWT en daarmee de directeur-bestuurder van NEMO Science Museum/Stichting NCWT.

De directie werd in 2021 gevormd door:

- de heer M. Buchel: directeur-bestuurder;
- de heer jhr. J.M. van Heemskerck van Beest;
- mevrouw drs. M. van Breemen.

Vanhier Van Heuven Goedhartlaan 937 1181 LD Amstelveen
Telefoon 020 426 43 60 Fax 020 441 57 62 info@vanhier.nl www.vanhier.nl
KvK Amsterdam 33208368 Beconnummer 283320

Diensten geschieden volgens algemene leveringsvoorwaarden waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen. Desgewenst sturen wij een exemplaar kosteloos toe. Uitdrukkelijk worden andersluidende voorwaarden afgewezen. Member of MSI Legal & Accounting network Worldwide. A Network of independent professional firms.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de stichting wordt gevormd door:

- De heer ir. B.C. Fortuyn, voorzitter
- De heer G. Schipper
- De heer P. Riemens PhD Msc
- De heer R.A. Drost MSc
- Mevrouw H.I. Post
- Mevrouw mr. A. Nooijen
- De heer S. Ghebreab PhD MSc.

Bezoekersaantallen

De bezoekersaantallen van het museum waren in de afgelopen 5 jaar als volgt:

2017	665.649
2018	655.505
2019	664.879
2020	232.918
2021	235.010

GECOMBINEERDE RESULTATEN**Bespreking van de gecombineerde resultaten**

	2021	Begroting 2021	2020
	€	€	€
Baten	14.329.738	10.690.500	12.863.477
Inkoopwaarde eigen exploitatie	-540.745	-794.000	-569.954
	13.788.993	9.896.500	12.293.523
Personeelskosten	4.179.528	4.675.000	5.071.514
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1.005.350	900.000	1.139.740
Overige personeelskosten	350.637	-	274.955
Huisvestingskosten	979.300	1.460.000	1.304.728
Marketingkosten	347.205	475.000	205.021
Algemene kosten	504.826	1.101.375	533.280
Programma Science Museum	933.550	792.000	383.085
Programma Wetenschapseducatie	441.724	600.000	244.862
Programma Wetenschapscommunicatie	735.780	672.000	559.158
Som der bedrijfslasten	9.477.900	10.675.375	9.716.343
Exploitatieresultaat	4.311.093	-778.875	2.577.180
Financiële baten en lasten	-47.781	-	-13.993
	4.263.312	-778.875	2.563.187
Belastingen	-3.931	-	57.973
Netto groepsresultaat	4.259.381	-778.875	2.621.160
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserve strategie 2020-2025	150.694	-778.875	-
Bestemmingsreserve educatieve projecten	751.425	-	-
Bestemmingsfonds OCW	3.334.600	-	2.982.573
Overige reserves	22.662	-	-361.413
Totaal	4.259.381	-778.875	2.621.160

FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van NEMO verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening. Wij geven hierna een opstelling van de balans per 31 december 2021 in verkorte vorm.

Financiële structuur

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	%	€	%
Activa				
Materiële vaste activa	10.371.296	38,6	11.148.780	47,1
Financiële vaste activa	94.833	0,4	98.764	0,4
Vorraden	286.424	1,1	169.210	0,7
Vorderingen	1.384.384	5,0	1.136.364	4,9
Liquide middelen	14.751.449	54,9	11.099.542	46,9
	<u>26.888.386</u>	<u>100,0</u>	<u>23.652.660</u>	<u>100,0</u>
Passiva				
Stichtingsvermogen	10.399.760	38,7	6.140.379	26,0
Voorzieningen	2.526.731	9,4	2.254.389	9,5
Langlopende schulden	11.344.505	42,2	11.344.505	48,0
Kortlopende schulden	2.617.390	9,7	3.913.387	16,5
	<u>26.888.386</u>	<u>100,0</u>	<u>23.652.660</u>	<u>100,0</u>

Analyse van de financiële positie

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Op korte termijn beschikbaar		
Vorderingen	1.384.384	1.136.364
Liquide middelen	<u>14.751.449</u>	<u>11.099.542</u>
	16.135.833	12.235.906
Kortlopende schulden	<u>-2.617.390</u>	<u>-3.913.387</u>
	13.518.443	8.322.519
Liquideitssaldo		
Vorraden	<u>286.424</u>	<u>169.210</u>
	<u>13.804.867</u>	<u>8.491.729</u>
Werkkapitaal		
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	10.371.296	11.148.780
Financiële vaste activa	<u>94.833</u>	<u>98.764</u>
	<u>10.466.129</u>	<u>11.247.544</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	<u>24.270.996</u>	<u>19.739.273</u>
Financiering		
Stichtingsvermogen	10.399.760	6.140.379
Voorzieningen	2.526.731	2.254.389
Langlopende schulden	<u>11.344.505</u>	<u>11.344.505</u>
	<u>24.270.996</u>	<u>19.739.273</u>

KENGETALLEN

Liquiditeit

Current ratio

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<u>Vlottende activa</u>	6,3	3,2	2,9
Kortlopende schulden			

Quick ratio

<u>Vlottende activa - voorraden</u>	6,2	3,1	2,8
Kortlopende schulden			

De liquiditeitsratio's zijn indicaties voor het vermogen van een organisatie om aan haar verplichtingen op korte termijn te voldoen. Algemeen aanvaarde norm voor de current ratio bedraagt 2,0; voor de quick ratio 1,0.

Solvabiliteit

		<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
		%	%	%
<u>Groepsvermogen</u>		38,7	26,0	18,3
Totaal vermogen	x 100			

Bij de beoordeling van de solvabiliteit moet in ogenschouw worden genomen dat de lening van de Gemeente Amsterdam (€11.344.505) aflossingsvrij en renteloos is.

Door de ontvangen overheidssteun in het kader van de COVID-19 maatregelen wijken de kengetallen af van voorgaande jaren.

De ontvangen gelden zijn in 2020 en 2021 ten dele gebruikt. Het ligt in de lijn van de verwachting om de niet bestede gelden in de komende twee jaren uit te geven zodat eind 2023 de situatie vergelijkbaar is met 2019.

Bestuursverslag

Bestuursmodel

De moederstichting van NEMO (Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie) zetelt in Amsterdam en wordt bestuurd middels een raad-van-toezicht-model. Het bestuurlijk proces is hierbij - met uitzondering van het toezicht - in handen van 'het bestuur'.

De Raad van Toezicht oefent, op afstand, toezicht uit op het bestuur. Het bestuur is, na instemming van de Raad van Toezicht, verantwoordelijk voor het beleid en eindverantwoordelijk voor de totale gang van zaken van NEMO. De onderlinge taakverdeling tussen de directieleden is vastgelegd in een Directiereglement.

NEMO heeft een driehoofdige directie. De directeur van NEMO is tevens de voorzitter van het bestuur (statutair bestuurder) en daarmee de directeur-bestuurder. De adjunct-directeur Programma en de adjunct-directeur Operatie zijn bij ontstentenis van de directeur-bestuurder gezamenlijk bevoegd.

De directie is verantwoordelijk voor de governance en de organisatie, alsmede voor het financieel beleid en risicobeheer door sluitende interne procedures en externe controle. In het Directiereglement is vastgelegd hoe de taken en verantwoordelijkheden binnen de directie zijn verdeeld.

De directie voert ook het beleid over de gelieerde stichting: de Stichting NEMO Horeca met als kernactiviteit het exploiteren van horecafaciliteiten in en rond het gebouw NEMO.

Ook 2021 was opnieuw een jaar dat in het teken stond van corona.

Van 1 januari 2021 tot 5 juni 2021 waren de deuren van NEMO voor haar bezoekers gesloten als gevolg van de overheidsmaatregelen om de verdere verspreiding van het virus tegen te gaan en met name de zorg te ontlasten. Op 5 juni 2021 kon NEMO weer geopend worden. Het was vanzelfsprekend een teleurstelling toen het museum met ingang van 16 december opnieuw gedwongen werd de deuren te sluiten. Uiteindelijk bleek het aantal weken lockdown in 2021 groter dan in 2020.

De situatie vroeg om veel flexibiliteit van de organisatie. Gedurende heel 2021 is opnieuw veel tijd en effort gestoken in het blijven betrekken van de hele organisatie bij de ontwikkelingen rond covid en de impact die dat op NEMO had. Gelukkig konden met name de werkzaamheden en verplichtingen op het gebied van wetenschapscommunicatie en – educatie, veelal digitaal, gecontinueerd worden. Ondanks de lastige en soms onduidelijke situatie zijn we erin geslaagd zowel in NEMO als in De Studio twee tijdelijke tentoonstellingen te realiseren. En ondanks dat we onze partners in 2021 niet of nauwelijks tegenprestaties konden bieden heeft het de directie verheugd te kunnen constateren dat alle lopende partnerships gecontinueerd zijn.

In het verslagjaar was het onderwerp covid vanzelfsprekend opnieuw belangrijk onderwerp van gesprek tussen Directie en Raad van Toezicht, maar was de urgentie voor frequenter overleg minder dan in 2020 aanwezig en werd uiteindelijk vier maal regulier formeel vergaderd. Er was daarnaast vooral aandacht voor interne en externe ontwikkelingen en het NEMO meerjarenplan.

De directie heeft daarnaast regelmatig overleg gevoerd met de Auditcommissie (waarin twee leden van de Raad van Toezicht zitting hebben), onder andere ter bespreking van de liquiditeitspositie, de kwartaalrapportages over de financiële resultaten in relatie tot de prognoses en risicoanalyses.

Voor identificatiedoeleinden

Tevens heeft de bestuurder overlegd met de beoordelings- en benoemingscommissie (waarin tevens twee leden van de Raad zitting hebben) over beloning, functioneren en de werving in 2021 van drie nieuwe leden voor de Raad, vanwege afloop termijn van een 2-tal zittende leden en het besluit om de Raad te versterken met een extra lid. In 2021 hebben directie en raad tevens extra aandacht gehad voor de begeleiding van een trainee die meeliep in het kader van deelname aan het programma van bureau Atana 'diversiteit en inclusiviteit aan de top'.

Bij de uitvoering van haar activiteiten hanteert NEMO de Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, alsmede de Governance Code Cultuur.

Naast de Governance Code Cultuur onderschrijft NEMO en past ze waar mogelijk toe de Code Diversiteit en Inclusiviteit, de Fair Practice Code en de ethische code voor musea. In onze bedrijfsvoering ondersteunen we de kernwaarden: solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit, en vertrouwen.

NEMO is een geregistreerd museum en hanteert de Museumnorm ten aanzien van bedrijfsvoering, collectie en publiek. Daarmee onderschrijven we tevens de Ethische Code voor Musea (ICOM) en hanteren we de LAMO-procedure bij het afstoten van collectieobjecten.

NEMO is een algemeen nut beogende instelling (ANBI) en publiceert de daarvoor vereiste gegevens op <http://anbi.federatiecultuur.nl>.

Duurzaam en gezond ondernemen

Duurzaamheid is niet alleen inhoudelijk een belangrijk thema in programma's maar ook daarbuiten. Het gebouw heeft een BREAAAM certificering met een "very good" score en we streven naar "excellent" voor wat betreft beheer, gebruik en het gebouw. We werken aan verdere reductie van het gasverbruik door gefaseerde vervanging van gas door elektriciteit en vervanging van de koelmachines door warmtepompen. In 2020 zijn we gestart met de renovatie van onze klimaatinstallatie en de implementatie van slimme technologie. We meten de retourlucht op CO2 en zodra deze waarden stijgen wordt er automatisch meer verse lucht het pand ingeblazen. We vervangen ook (een deel van) de oude akoestische panelen aan het plafond, voor grotere panelen met een betere reflectiewaarde.

NEMO participeert in samenwerkingsverbanden op het gebied van duurzaamheid waaronder We Make the City en als partner binnen het Zero Waste-project.

NEMO is verder aangesloten bij Ondernemers voor een Gezond Amsterdam, een netwerk van ondernemers die samen met de gemeente en kennisinstellingen de voedselomgeving, vooral die van kinderen, gezonder wil maken. In 2021 is NEMO binnen de horeca overgestapt van PET- flessen naar glazen flesjes, doel is om de uitgifte van horeca producten per 1 juni 2022 geheel plastic vrij te krijgen.

Human resources

NEMO kent haar eigen arbeidsvoorwaardenregeling en volgt als trendvolger de Museum CAO.

In januari 2021 is een ingrijpende reorganisatie afgerond. Ondanks de zware impact hiervan op iedereen en op de werkzaamheden, is de directie verheugd te hebben kunnen constateren dat alle vertrokken medewerkers een passende nieuwe baan gevonden hebben.

Op het gebied van ziekteverzuim laat 2021 ondanks de opnieuw lastige omstandigheden een daling zien, dit is met name een gevolg van afname van langdurig verzuim, kortdurend verzuim als gevolg van covid, was beduidend hoger dan voorheen. De gevolgen van long covid lijken binnen de organisatie mee te vallen.

Voor identificatiedoeleinden

Als gevolg van covid heeft ook in 2021 een groot deel van de medewerkers veel thuisgewerkt, hetgeen zijn weerslag heeft op de samenwerking tussen vloer en kantoor, de synergie binnen de organisatie e.d. Het is voorstelbaar dat thuiswerken ook na covid een meer structureel karakter behoudt, teneinde de ins en outs daarvan binnen een operationele organisatie zoals NEMO goed af te kunnen wegen, starten we in 2022 met een pilot hybride werken.

De personeelsontwikkelingen zijn als volgt:

	2019	2020	2021
Aantal fte	141	117	81
Aantal medewerkers	221	225	175
Aantal stagiairs	25	23	14
Aantal vrijwilligers	27	20	15
Mannelijke medewerkers	41%	42%	40%
Vrouwelijke medewerkers	59%	58%	60%
Medewerkers voor bepaalde tijd	44%	39%	44%
Medewerkers voor onbepaalde tijd	56%	61%	56%
Fulltime medewerkers (≥90%)	26%	23%	19%
Parttime medewerkers	74%	77%	81%
Ziekteverzuim	4,16%	4,6%	2,7%

De directie van NEMO bestond in 2021 uit:

- Michiel Buchel, directeur en voorzitter van het bestuur (1,0 fte)
- Marjolein van Breemen, adjunct-directeur Programma (0,9 fte)
- Martijn van Heemskerck Beest, adjunct-directeur Operatie (1,0 fte).

De bezoldiging gebeurt volgens het Arbeidsvoorwaardenreglement en de afspraken met de Raad van Toezicht. De directieleden hebben een arbeidscontract voor onbepaalde duur. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is niet van toepassing op NEMO; de bezoldiging blijft desondanks binnen de kaders van deze wet.

De directie en de Ondernemingsraad (OR) zijn in 2021 in tegenstelling tot in 2020 op reguliere basis bij elkaar gekomen. Belangrijk gespreksonderwerp bleef vanzelfsprekend de covid-crisis, maar er was ook aandacht voor andere zaken waaronder de evaluatie van de reorganisatie en de noodzaak tot toewerken naar herstel. Een ander belangrijk onderwerp voor de OR bleef ook in 2021 het thuiswerken, het welbevinden van de collega's thuis en de sociale cohesie. Verder is de OR betrokken geweest bij de keuze van de nieuwe pensioenverzekeraar, noodzakelijk vanwege aflopend contract.

Per december 2021 bestaat de Ondernemingsraad uit:

- Judith van Bezu (voorzitter)
- Gaston Breure
- Leonard Domhof
- Claudia Fernandez
- Kerem Sökmen

Risicomanagement

NEMO bewaakt en beheerst zijn risico's op een gestructureerde wijze, jaarlijks worden de risico's in kaart gebracht en de gevolgen van die risico's geïnventariseerd waarna er maatregelen aan verbonden worden om de risico's te beheersen. De jaarlijkse inventarisatie vindt plaats middels een survey in de organisatie, de gevolgen van de risico's en de maatregelen om deze te beperken worden besproken in het managementteam. Het managementteam en uiteindelijk de directie zijn verantwoordelijk voor de beheersing van en rapportage over de risico's. Daarnaast worden de risico's een keer per jaar besproken met de auditcommissie van de raad van toezicht. Risicomanagement als instrument heeft ervoor gezorgd dat de bewustwording van risico's is toegenomen. NEMO heeft een aparte veiligheidsorganisatie die regelmatig bijeenkomt. Ook wordt er periodiek een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd naar de werkomstandigheden voor het personeel.

Bij de algemene risico-inventarisatie worden de risico's beoordeeld op: kans, impact en de mogelijkheid tot verbetering van de beheersing van het risico. Allen worden beoordeeld op een schaal van 1-4.

De risico's die de meeste kans hebben om zich voor te doen zijn personeel (2,75) en IT beveiliging, continuïteit (2,63). De algemene gemiddelde kans-score over alle risico's is 2,16 (in 2020 was dit 2,33), een afname ten opzichte van het vorig jaar.

Over alle risico's genomen is een gemiddelde impact van de risico's gescoord van 2,33 (in 2020 was dit 2,54), een afname ten opzichte van 2020. Dit geeft aan dat de beoordeelde risico's van aannemelijke impact zijn op het behalen van doelstellingen en/of resultaten indien deze zich voor doen. De hoogste score is voor Integriteit & fraude (2,75), IT beveiliging, continuïteit (2,75) en personeel (2,75).

De mogelijkheid tot verbetering is het grootst bij de beheersing van de gevolgen bij het behouden en vinden van personeel (2,71), IT beveiliging, continuïteit (2,29), strategie & nieuwe initiatieven (2,29) en rollen, verantwoordelijkheden & mandaten (2,29). De gemiddelde score over alle risico's bedraagt 2,17 (in 2020 was dit 2,45), een daling ten opzichte van 2020.

Verwachte gang van zaken

NEMO Science Museum is voor 80% afhankelijk van eigen inkomsten, daarom was de impact van het sluiten van het museum enorm. In de eerste fase van de sluiting was er geen direct zicht op enige steun vanuit de rijksoverheid, anders dan de NOW. Aangezien NEMO de subsidie ontvangt vanuit wetenschapsbeleid was er geen verwachting voor extra financiële steun vanuit het departement. Dit in afwijking van de musea die onder de C van Cultuur vallen, waar wel vrij spoedig steunmaatregelen werden aangekondigd. Het is daarom, dat vanwege de continuïteit van het museum, fors is ingegrepen in zowel investeringen, activiteiten als personele kosten.

Deze extra steun (in de jaarrekening Bestemmingsreserve Covid-19) vanuit de overheid is noodzakelijk om de komende jaren onze, vóór de covid pandemie, geplande forse investeringen activiteiten alsnog uit te realiseren. Grote investeringen, zoals de geplande herinrichting van de vaste

Voor identificatiedoeleinden

presentatie op de 1^e en 2^e verdieping, welke waren voorzien, kunnen nu alsnog in de komende jaren worden uitgevoerd.

Daarnaast is het, vanwege de reorganisatie, noodzakelijk de organisatie weer aan te sterken op het gewenste niveau, zodat ook de personele kosten weer sterk zullen stijgen.

Amsterdam, 22 juni 2022

.....
De heer M. Buchel

.....
De heer Jhr. M. van Heemskerck van Beest

.....
Mevrouw drs. M. van Breemen

Voor identificatiedoeleinden

AuditZ
FINANCE COMPLETE

Gecombineerde jaarrekening

GECOMBINEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2021*(na voorstel resultaatverdeling)*

		<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>	<i>1</i>		
Gebouwen		9.875.053	10.571.435
Verbouwingskosten		18.617	29.251
Installaties		113.175	168.689
Inventaris en inrichting		364.450	379.404
Collectie		<u>1</u>	<u>1</u>
		10.371.296	11.148.780
<i>Financiële vaste activa</i>	<i>2</i>	94.833	98.764
Vlottende activa			
<i>Vorraden</i>			
Gereed product en handelsgoederen	<i>3</i>	286.424	169.210
<i>Vorderingen</i>			
Debiteuren	<i>4</i>	198.030	150.421
Belastingen en premies sociale verzekeringen	<i>5</i>	60.037	143.948
Overige vorderingen	<i>6</i>	426.699	207.475
Overlopende activa	<i>7</i>	<u>699.618</u>	<u>634.520</u>
		1.384.384	1.136.364
<i>Liquide middelen</i>	<i>8</i>	14.751.449	11.099.542
Totaal activazijde		<u><u>26.888.386</u></u>	<u><u>23.652.660</u></u>

		<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
		10.399.760	6.140.379
Vorzieningen			
Voorziening groot onderhoud	9	2.526.731	2.254.389
Langlopende schulden			
Leningen o/g		11.344.505	11.344.505
Kortlopende schulden			
Schulden aan crediteuren		305.904	198.380
Belastingen en premies sociale verzekeringen	10	128.542	274.832
Overige schulden en overlopende passiva	11	<u>2.182.944</u>	<u>3.440.175</u>
		2.617.390	3.913.387
Totaal passivazijde		<u><u>26.888.386</u></u>	<u><u>23.652.660</u></u>

GECOMBINEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

		2021	Begroting 2021	2020
		€	€	€
Baten	12			
Overheidsbijdragen en -subsidies (regulier)	13	3.536.000	3.366.000	3.460.000
Steunbijdrage COVID-19	14	3.334.600	-	3.900.700
Bijdragen	15	3.567.700	2.117.000	1.817.499
Opbrengsten uit eigen exploitatie	16	3.891.438	5.207.500	3.685.278
		<u>14.329.738</u>	<u>10.690.500</u>	<u>12.863.477</u>
Inkoopwaarde eigen exploitatie	17	<u>-540.745</u>	<u>-794.000</u>	<u>-569.954</u>
		<u>13.788.993</u>	<u>9.896.500</u>	<u>12.293.523</u>
Lasten				
Personeelskosten	18	4.179.528	4.675.000	5.071.514
Afschrijvingen op materiële vaste activa		1.005.350	900.000	1.139.740
Overige personeelskosten	19	350.637	-	274.955
Huisvestingskosten	20	979.300	1.460.000	1.304.728
Marketingkosten	21	347.205	475.000	205.021
Algemene kosten	22	504.826	1.101.375	533.280
Programma Science Museum	23	933.550	792.000	383.085
Programma Wetenschapseducatie	24	441.724	600.000	244.862
Programma Wetenschapscommunicatie	25	735.780	672.000	559.158
Som der bedrijfslasten		<u>9.477.900</u>	<u>10.675.375</u>	<u>9.716.343</u>
Exploitatieresultaat		<u>4.311.093</u>	<u>-778.875</u>	<u>2.577.180</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	26	2.272	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	27	<u>-50.053</u>	<u>-</u>	<u>-13.993</u>
Financiële baten en lasten		<u>-47.781</u>	<u>-</u>	<u>-13.993</u>
		4.263.312	-778.875	2.563.187
Belastingen		<u>-3.931</u>	<u>-</u>	<u>57.973</u>
Netto groepsresultaat		<u>4.259.381</u>	<u>-778.875</u>	<u>2.621.160</u>
Resultaatbestemming:				
Bestemmingsreserve strategie 2020-2025		150.694		-
Bestemmingsreserve educatieve projecten		751.425		-
Bestemmingsfonds OCW		3.334.600		2.982.573
Overige reserve		22.662		-361.413
		<u>4.259.381</u>		<u>2.621.160</u>

GECOMBINEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2021

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat		4.311.093		2.577.180
Aanpassingen voor				
Afschrijvingen	1.005.350		1.139.740	
Dotatie voorzieningen	272.342		375.000	
Vrijval voorzieningen	-		-44.729	
		<u>1.277.692</u>	<u>1.470.011</u>	
Verandering in werkkapitaal				
Mutatie voorraden	-117.214		93.749	
Afname (toename) van handelsdebiteuren 4	-47.609		194.345	
Afname (toename) van overige vorderingen 6	-135.313		525.025	
Overlopende activa 7	-65.098		-571.394	
Kortlopende schulden (exclusief banken)	<u>-1.295.997</u>		<u>1.425.058</u>	
		<u>-1.661.231</u>	<u>1.666.783</u>	
Kasstroom uit operaties				
		3.927.554		5.713.974
Ontvangen interest 26	2.272		-	
Betaalde interest 27	<u>-50.053</u>		<u>-13.993</u>	
		<u>-47.781</u>	<u>-13.993</u>	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
		3.879.773		5.699.981
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa 1	-227.866		-256.728	
Desinvesteringen materiële vaste activa 1	<u>-</u>		<u>58.140</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
		<u>-227.866</u>	<u>-198.588</u>	
Mutatie geldmiddelen				
		<u>3.651.907</u>	<u>5.501.393</u>	
Verloop mutatie geldmiddelen				
Stand per begin boekjaar		11.099.542		5.598.149
Mutaties in boekjaar		<u>3.651.907</u>		<u>5.501.393</u>
Stand per eind boekjaar		<u>14.751.449</u>		<u>11.099.542</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING VAN DE GE-CONSOLIDEERDE JAARREKENING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

NEMO Science Museum is feitelijk en statutair gevestigd op Oosterdok 2, 1011 VX te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41197953.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie bevordert de belangstelling voor en kennis over wetenschap en technologie in de samenleving. Zij doet dit middels de exploitatie en ontwikkeling van NEMO Science Museum, alsmede door diverse educatieve- en promotionele activiteiten en het creëren, stimuleren en onderhouden van initiatieven die wetenschap en techniek op een dusdanige manier verspreiden dat er een inspirerende werking vanuit gaat.

De activiteiten van Stichting Nemo Horeca bestaan voornamelijk uit de exploitatie van de zaalhuur, catering en horeca-activiteiten in het NEMO Science Museum te Amsterdam.

De stichtingen - onder statutaire naam - staan ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder de volgende nummers:

- Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie: 41197953
- Stichting Nemo Horeca: 34218924.

De locatie van de feitelijke activiteiten

De stichtingen zijn gevestigd op Oosterdok 2, 1011 VX te Amsterdam.
De statutaire vestigingsplaats van de stichtingen is Amsterdam.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de gecombineerde jaarrekening vormt de leiding van NEMO Science Museum zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de gecombineerde jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Informatieverschaffing over consolidatie

De cijfers van de volgende rechtspersonen zijn opgenomen in de gecombineerde jaarrekening van Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie:

- Stichting National Centrum voor Wetenschaps - en Technologicommunicatie
- Stichting Nemo Horeca te Amsterdam.

De waarderingsgrondslagen van deze stichtingen zijn gelijk.

Het bestuur van Stichting NCWT wordt gevormd door de heer M. Buchel, de heer jhr. J.M. van Heemskerck van Beest en mevrouw drs. M. van Breemen. Het bestuur van Stichting Nemo Horeca wordt gevormd door de heer M. Buchel en de heer jhr. J.M. van Heemskerck van Beest.

De consolidatiegrondslagen

In de combinatie worden de financiële gegevens opgenomen van NEMO Science Museum samen en Stichting Nemo Horeca.

Stichting Nemo Horeca wordt voor 100% in de combinatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-resultaten en onderlinge vorderingen en schulden tussen NEMO Science Museum en Stichting Nemo Horeca worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden

buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De gecombineerde jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland geldende Richtlijnen Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De verschillen en redenen die tot herziening van de indeling en bedragen ten opzichte van voorgaand jaar hebben geleid

Ten opzichte van voorgaand jaar zijn een aantal posten in de staat van baten en lasten anders gerubriceerd omdat dit volgens de directie een beter inzicht in de samenstelling van het resultaat geeft. Teneinde de vergelijkbaarheid met het voorgaande jaar beter mogelijk te maken, zijn de vergelijkende cijfers overeenkomstig aangepast.

Pensioenregelingen

NEMO heeft een aantal pensioenregelingen voor werknemers; deze worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de gecombineerde staat van baten en lasten verwerkt.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde voorzover nodig onder aftrek van een voorziening voor incurantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis

van de effectieve rente-inkomsten ten gunste van de gecombineerde staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Eigen vermogen

Het bestemmingsfonds OCW heeft ten doel in komende jaren kosten te dekken welke verband houden met de COVID-19 crisis. Deze beperking is door het Ministerie van OCW aangebracht, mede omdat nog niet bestede aanvullende bijdragen uitsluitend mogen worden besteed aan de doeleinden waarvoor de aanvullende subsidie is verstrekt.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening voor groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de gecombineerde staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor wat betreft de indeling van de staat van baten en lasten wordt aangesloten bij de begroting.

Subsidiebatens

De instandhoudingsubsidie wordt toegerekend aan het jaar waarvoor deze is bepaald. De aanvullende subsidie op grond van de Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19 (RAOCCC) is verantwoord in 2021 respectievelijk 2020, de periode waarvoor hij is bedoeld. Het deel van de subsidie dat in 2021 niet is besteed, mag in beginsel worden gereserveerd om op een later moment te worden besteed. Hierbij geldt dat de gereserveerde middelen uitsluitend mogen worden besteed aan de doeleinden waarvoor de subsidie is verstrekt. Er kan een maximaal percentage van de verleende subsidie of een maximaal bedrag worden vastgesteld waarboven het totaal van de reservering niet mag uitkomen. Indien in dat geval het vastgestelde percentage of bedrag wordt overschreden, kan het teveel gereserveerde worden teruggevorderd. Projectsubsidies worden toegerekend aan de verslagperiode waarin de kosten zijn verantwoord.

Andere baten

Onder de opbrengsten uit eigen exploitatie wordt de netto-omzet verantwoord alsmede de hiermee samenhangende overige baten. Onder netto-omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te

brengen bedragen voor de in het verslagjaar geleverde diensten en goederen onder aftrek van kortingen en exclusief omzetbelasting.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de gecombineerde staat van baten en lasten. Ontvangen NOW-bijdragen worden in mindering gebracht op de personeelskosten.

Pensioenlasten

NEMO heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De kosten met betrekking tot de collectie worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Voor zover ontvangen bijdragen betrekking hebben op (te bouwen) tentoonstellingen, worden deze baten ten gunste van het resultaat gebracht naar rato van de betaalde kosten.

Verstreckte subsidies of giften worden verantwoord onder de posten waarin zij zijn opgenomen in de begroting.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Resultaat

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de gecombineerde staat van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen, ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationale activiteiten.

TOELICHTING OP DE GECOMBINEERDE BALANS**Vaste activa****1 Materiële vaste activa**

	Gebouwen	Verbouwings- kosten	Installaties	Inventaris en inrichting	Collectie
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2021					
Aanschaffingswaarde	19.122.965	53.175	485.648	2.750.448	633.950
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-8.551.530</u>	<u>-23.924</u>	<u>-316.959</u>	<u>-2.371.044</u>	<u>-633.949</u>
Boekwaarde per 1 januari 2021	<u>10.571.435</u>	<u>29.251</u>	<u>168.689</u>	<u>379.404</u>	<u>1</u>
Mutaties					
Investeringen	-	-	-	227.866	-
Afschrijvingen	<u>-696.382</u>	<u>-10.634</u>	<u>-55.514</u>	<u>-242.820</u>	<u>-</u>
Saldo mutaties	<u>-696.382</u>	<u>-10.634</u>	<u>-55.514</u>	<u>-14.954</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december 2021					
Aanschaffingswaarde	19.122.965	53.175	485.648	2.978.314	633.950
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-9.247.912</u>	<u>-34.558</u>	<u>-372.473</u>	<u>-2.613.864</u>	<u>-633.949</u>
Boekwaarde per 31 december 2021	<u>9.875.053</u>	<u>18.617</u>	<u>113.175</u>	<u>364.450</u>	<u>1</u>
					Totaal
					€
Stand per 1 januari 2021					
Aanschaffingswaarde					23.046.186
Cumulatieve afschrijvingen					<u>-11.897.406</u>
Boekwaarde per 1 januari 2021					<u>11.148.780</u>
Mutaties					
Investeringen					227.866
Afschrijvingen					<u>-1.005.350</u>
Saldo mutaties					<u>-777.484</u>
Stand per 31 december 2021					
Aanschaffingswaarde					23.274.052
Cumulatieve afschrijvingen					<u>-12.902.756</u>
Boekwaarde per 31 december 2021					<u>10.371.296</u>

Op het gebouw Oosterdok 2 te Amsterdam is in 1999 een recht van 1e hypotheek verleend ten gunste van ING Bank N.V. voor een bedrag van € 2.268.901 als zekerheid voor een in het verleden verleende kredietfaciliteit. Ten behoeve van de Gemeente Amsterdam is in 1994 het recht van hypotheek verleend in verband met de door haar

verstrekke lening. Door rangordewisseling met de ING Bank betreft dit thans een recht van 2e hypotheek.

Voor de Wet Onroerende Zaken is het gebouw Oosterdok 2 getaxeed op een bedrag van € 9.444.000 (laatst vastgestelde waarde, per 1 januari 2020).

Het gebouw Strekkerweg 41 is voor de Wet Onroerende Zaken getaxeed op een bedrag van € 2.459.000 (laatst vastgestelde waarde, per 1 januari 2020).

Afschrijvingspercentages bedragen:

- gebouwen: 2% -20%
- verbouwingkosten: 20%
- installaties: 12,5%-20%
- inventaris en inrichting: 20% - 33,33%
- collectie: 20%
- vooruitbetaald op materiële vaste activa: 0%

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
2 Financiële vaste activa		
Actieve belastinglatenties	<u>94.833</u>	<u>98.764</u>

Financiële vaste activa

	<u>Actieve belastinglatenties</u>
	€
Boekwaarde per 1 januari 2021	98.764
Verhoging	<u>-3.931</u>
Boekwaarde per 31 december 2021	<u>94.833</u>

Deze actieve belastinglatentie komt voort uit het recht op verliescompensatie door Stichting Nemo Horeca. Per ultimo boekjaar heeft deze stichting een compensabel verlies van € 632.218 dat met toekomstige winsten kan worden verrekend. Naar verwachting zal het compensabel verlies vanaf 2022 gerealiseerd gaan worden. De actieve belastinglatentie is berekend tegen 15%.

Vlottende activa

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
3 Gereed product en handelsgoederen		
Voorraad Horeca	9.896	7.375
Voorraad Shop	144.362	136.890
Voorraad Museumkaarten	<u>132.166</u>	<u>24.945</u>
	<u>286.424</u>	<u>169.210</u>

Een voorziening voor incurantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen

4 Debiteuren

Debiteuren	<u>198.030</u>	<u>150.421</u>
------------	----------------	----------------

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
5 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	58.845	114.085
Pensioenen (vooruitbetaalde premie)	<u>1.192</u>	<u>29.863</u>
	<u>60.037</u>	<u>143.948</u>

6 Overige vorderingen

Waarborgsom	18.322	18.322
Te vorderen Stichting Museumkaart	105.743	74.469
Nog te ontvangen inkoopbonus	10.907	13.998
Nog te factureren opbrengsten	91.991	73.025
Nog te ontvangen entreegelden	<u>199.736</u>	<u>27.661</u>
	<u>426.699</u>	<u>207.475</u>

Onder de nog te factureren opbrengsten is een vordering op de Vriendenloterij (voorheen BankGiroLoterij) opgenomen van € 84.352 (2020 € 73.025).

7 Overlopende activa

Vooruitbetaalde exploitatiekosten	202.025	45.684
Nog te ontvangen NOW-bijdrage	<u>497.593</u>	<u>588.836</u>
	<u>699.618</u>	<u>634.520</u>

8 Liquide middelen

Kas	63.559	61.617
Gelden onderweg	21.301	-
ABN AMRO Bank	2.295.274	2.302.620
ING	<u>12.371.315</u>	<u>8.735.305</u>
	<u>14.751.449</u>	<u>11.099.542</u>

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking.

PASSIVA**Groepsvermogen**

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Stichting N.C.W.T.	10.412.798	6.176.079
Stichting Nemo Horeca	-13.038	-35.700
Totaal	<u>10.399.760</u>	<u>6.140.379</u>

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Stichting N.C.W.T. - kapitaal	45	45
Stichting N.C.W.T. - bestemmingsreserve strategie 2020-2025	2.089.694	1.939.000
Stichting N.C.W.T. - bestemmingsreserve educatieve projecten	751.425	-
Stichting N.C.W.T. - bestemmingsfonds OCW	6.317.173	2.982.573
Stichting N.C.W.T. - overige reserves	1.254.461	1.254.461
Stichting Nemo Horeca - overige reserves	<u>-13.038</u>	<u>-35.700</u>
Totaal	<u>10.399.760</u>	<u>6.140.379</u>

Het beleid ten aanzien van vermogensvorming uit positieve exploitatiesaldi is dat deze saldi grotendeels aan de bestemmingsreserve inzake het meerjarig strategisch plan voor de eerstkomende periode worden gedoteerd. Bij realisatie van deze plannen worden de lasten ten laste van de bestemmingsreserve gebracht voor zover deze niet uit het exploitatiesaldo van het lopende jaar kunnen worden voldaan. Een saldo van de bestemmingsreserve na uitvoering van een meerjarig strategisch plan wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve inzake het strategisch plan voor de volgende periode.

De bestemmingsreserve strategie 2020-2025 is in 2013 gevormd met als doel kosten te dekken welke in de periode 2015 - 2020 gemaakt zullen worden in het kader van het strategisch plan 2015-2020. Daar het einde van de looptijd van dit plan in zicht is, is deze bestemmingsreserve in 2018 hernoemd in strategie 2020-2025. Deze beperking is door het bestuur aangebracht.

De bestemmingsreserve educatieve projecten is in 2021 gevormd met als doel de kosten voor het realiseren van educatieve projecten te dekken. Deze beperking is door het bestuur aangebracht.

Het bestemmingsfonds OCW is in 2020 gevormd met als doel kosten te dekken welke verband houden met de COVID-19 crisis. Deze beperking is door het Ministerie van OCW aangebracht, mede omdat een aanvullende subsidie (Ministerie van OCW, RAOCCC) die in 2020 niet is besteed uitsluitend mag worden besteed aan de doeleinden waarvoor de aanvullende subsidie is verstrekt. Deze aanvullende subsidie (ontvangen in 2020 en 2021) is bedoeld om inkomstenderving als gevolg van de corona crisis voor een deel op te vangen.

Uit de resultaatbestemming 2021 is een bedrag van € 3.334.600 toegevoegd aan het bestemmingsfonds. De extra ontvangen subsidiegelden dienen in beginsel in 2022 te worden besteed, indien deze later dan 2022 worden besteed dient dit onderbouwd en beargumenteerd te worden verantwoord naar het Ministerie van OCW.

Voorzieningen

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
9 Voorziening groot onderhoud gebouwen		
Stand per 1 januari	2.254.389	1.924.118
Dotatie	<u>272.342</u>	<u>375.000</u>
	2.526.731	2.299.118
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	<u>-</u>	<u>-44.729</u>
Stand per 31 december	<u>2.526.731</u>	<u>2.254.389</u>

De voorziening voor groot onderhoud is gevormd ter dekking van de te maken geschatte kosten voor het onderhoud van het pand Oosterdok 2 te Amsterdam. Op grond van een in 2014 verricht onderzoek, welk in 2020 is geupdated is de inschatting dat de voorziening voldoende is om het in de komende 9 jaren voorziene groot onderhoud uit te kunnen voeren. Het plan voorziet voor het jaar 2022 in uitgaven voor groot onderhoud van € 325.670. Thans is nog onzeker of deze werkzaamheden ook daadwerkelijk in 2022 uitgevoerd gaan worden. De voorziening wordt in beginsel tegen contante waarde opgenomen. Daar de disconteringsvoet (zero-couponrente met een opslag van 1%) lager is dan de verwachte inflatie, is de voorziening contant gemaakt tegen een percentage van 0% en de factor tegen nominale waarde gewaardeerd.

Langlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Leningen o/g		
Lening Gemeente Amsterdam	<u>11.344.505</u>	<u>11.344.505</u>

De looptijd van deze hypothecaire lening is onbepaald, het rentepercentage bedraagt 0%. Op de lening behoeft niet periodiek te worden afgelost. De lening is te allen tijde geheel of gedeeltelijk opzegbaar door de Gemeente Amsterdam met een opzegtermijn van 3 maanden. Gelet op de doelstelling van deze financiering is de schuld als langlopend aangemerkt. Als zekerheid is het recht van 2e hypotheek verleend op het gebouw Oosterdok 2 te Amsterdam.

Kortlopende schulden**10 Belastingen en premies sociale verzekeringen**

Loonheffing	<u>128.542</u>	<u>274.832</u>
-------------	----------------	----------------

11 Overige schulden en overlopende passiva

Reservering vakantietoelage	175.266	165.909
Vakantiedagen	49.401	60.538
Vooruitontvangen bedragen	11.796	42.763
Nog te betalen exploitatiekosten	196.403	292.138
Nog te betalen accountantskosten	50.000	35.000
Nog te betalen NOW bijdragen	716.965	834.802
Vooruitontvangen subsidies en bijdragen	<u>983.113</u>	<u>2.009.025</u>
	<u>2.182.944</u>	<u>3.440.175</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Erfpachtsrecht:

Op 20 december 1995 heeft de Stichting gezamenlijk met de Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum, ieder voor de onverdeelde helft, het recht van erfpacht van de terreinen en watervlakten nabij de Prins Hendrikkade en de IJ-tunnelpier te Amsterdam verkregen. Dit recht van erfpacht is nadien ingebracht in de Stichting Beheer Oosterdok. Per 1 juli 2020 is een deel van het recht van erfpacht beëindigd en in 2021 is Stichting Beheer Oosterdok opgeheven.

De kenmerken van de overeenkomst zijn als volgt:

Datum notariële akte: 20 december 1995

Datum ingang: 1 juli 1989

Looptijd overeenkomst 50 jaar

Jaarlijkse canon: € 12.540 (2020: € 66.572)

De jaarlijkse canon wordt voor gelijke delen door het Scheepvaartmuseum en NCWT gedragen.

Erfpachtsrecht Strekkerweg 41:

Datum notariële akte: 21 september 1993

Datum ingang: 1 februari 1993

Looptijd overeenkomst: tot 1 februari 2043

Jaarlijkse canon: € nihil, afgekocht tot 1 februari 2043.

Huur:

Op 27 juni 2018 heeft de Stichting een huurovereenkomst afgesloten met het Rijksvastgoedbedrijf ter zake van de huur van het gebouw gelegen op het terrein van de Marinekazerne Amsterdam aan de Kattenburgerstraat 5 te Amsterdam.

De kenmerken van deze overeenkomst zijn als volgt:

Datum ingang huurovereenkomst: 1 oktober 2018

Looptijd huurovereenkomst: 5 jaar

Datum einde huurovereenkomst: 1 oktober 2023

Huurprijs per jaar: € 127.206 (2020: € 124.700)

Informatieverschaffing over operationele leases

Door Stichting Nemo Horeca is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Douwe Egberts Professional Netherlands B.V. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt omtrent de huur van apparatuur. De looptijd van deze lease overeenkomsten is 5 jaar vanaf het moment van installatie.

De leaseprijs op jaarbasis bedraagt € 19.761.

TOELICHTING OP DE GECOMBINEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2021	Begroting 2021	2020
	€	€	€
12 Baten			
Overheidsbijdragen en -subsidies (regulier)	3.536.000	3.366.000	3.460.000
Steunbijdrage COVID-19	3.334.600	-	3.900.700
Bijdragen	3.567.700	2.117.000	1.817.499
Opbrengsten uit eigen exploitatie	3.891.438	5.207.500	3.685.278
	<u>14.329.738</u>	<u>10.690.500</u>	<u>12.863.477</u>
Baten - herkomst			
Publieke middelen - Rijksoverheid	7.348.569	3.366.000	7.871.841
Publieke middelen - Gemeenten	40.480	-	24.377
Publieke middelen - Zelfstandige bestuursorganen en rechtspersonen met een wettelijke taak	363.473	-	150.144
Publieke middelen - Europese Unie	386.314	-	132.637
Private middelen - Goede doelenloterijen	651.394	300.000	624.104
Private middelen - Private fondsen	266.836	-	-
Private middelen - Bedrijven en particulieren	5.272.672	5.207.500	4.060.374
Niet nader gespecificeerde bijdragen	-	1.817.000	-
Totaal	<u>14.329.738</u>	<u>10.690.500</u>	<u>12.863.477</u>
13 Overheidsbijdragen en -subsidies (regulier)			
Subsidie Ministerie van OC&W	<u>3.536.000</u>	<u>3.366.000</u>	<u>3.460.000</u>
14 Steunbijdrage COVID-19			
Subsidie Ministerie van OCW - RAOCCC	<u>3.334.600</u>	<u>-</u>	<u>3.900.700</u>

De subsidie ontvangen van het Ministerie van OCW betreft een subsidie die telkens voor 1 jaar wordt toegekend. De subsidie is voor een bedrag van € 3.536.000 bevoorschot.

De subsidie ontvangen van het Ministerie van OCW - RAOCCC is een eenmalige aanvulling op de structurele subsidie van het Ministerie van OCW, in de vorm van een projectsubsidie. De verstrekking van deze aanvullende subsidie vindt plaats op grond van de Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19. De subsidie is voor een bedrag van € 3.334.600 bevoorschot. Het deel van de subsidie dat in 2021 niet is besteed, mag in beginsel worden gereserveerd om op een later moment te worden besteed. Hierbij geldt dat de gereserveerde middelen uitsluitend mogen worden besteed aan de doeleinden waarvoor de subsidie is verstrekt. Er kan een maximaal percentage van de verleende subsidie of een maximaal bedrag worden vastgesteld waarboven het totaal van de reservering niet mag uitkomen. Indien in dat geval het vastgestelde percentage of bedrag wordt overschreden, kan het teveel gereserveerde worden teruggevorderd.

	2021	Begroting 2021	2020
	€	€	€
15 Bijdragen			
Bijdragen Wetenschapseducatie	1.843.950	1.200.000	735.760
Bijdragen Wetenschapscommunicatie	224.038	100.000	154.323
Bijdragen overig	928.879	517.000	303.312
Bijdrage Vriendenloterij (voorheen BankGiroLoterij)	570.833	300.000	624.104
	<u>3.567.700</u>	<u>2.117.000</u>	<u>1.817.499</u>

In 2021 is door Vriendenloterij (voorheen BankGiroLoterij) een bijdrage toegekend van € 570.833 (2020: € 624.104). Een bedrag van € 570.833 (2020: € 624.104) is als bijdrage Vriendenloterij onder de bijdragen overig opgenomen.

De bijdrage 2021 van de Vriendenloterij is voor een bedrag van € 300.000 geoormerkt voor de familietoonstelling Zo te zien, exhibit Waterzuivering en Studio programmering.

Voor de door de Vriendenloterij ontvangen gelden is een bedrag van € 300.000 een structurele bijdrage, het meerdere is incidenteel.

Door NEMO Science Museum ontvangen bijdragen hangen nauw samen met door NEMO Science Museum uitgevoerde projecten. Deze projecten kunnen een looptijd hebben langer dan een jaar.

16 Opbrengsten uit eigen exploitatie

Entreegelden NEMO Science Museum	2.538.178	3.300.000	2.549.080
Omzet NEMO Science Museum publiekshoreca	862.578	1.300.000	791.546
Omzet zaalverhuur & catering	50.258	250.000	68.989
Omzet shop NEMO Science Museum	299.417	357.500	258.256
Provisie museumkaart en i Amsterdam kaart	13.553	-	18.075
Overige omzet en opbrengsten	127.454	-	-668
	<u>3.891.438</u>	<u>5.207.500</u>	<u>3.685.278</u>

17 Inkoopwaarde eigen exploitatie

Inkoopwaarde omzet	<u>540.745</u>	<u>794.000</u>	<u>569.954</u>
--------------------	----------------	----------------	----------------

Inkoopwaarde omzet

Inkoop NEMO Science Museum publiekshoreca	301.842	455.000	334.851
Inkoop zaalverhuur & catering	47.047	92.000	39.806
Inkoop shop NEMO Science Museum	174.640	197.000	147.822
Wervers bijdrage Vriendenloterij (voorheen BankGiroLoterij)	17.216	50.000	47.475
	<u>540.745</u>	<u>794.000</u>	<u>569.954</u>

18 Personeelskosten

Lonen en salarissen	3.762.126	4.675.000	5.479.339
Sociale lasten en pensioenlasten	875.932	-	1.271.303
Ontvangen NOW-bijdragen	-458.530	-	-1.679.128
	<u>4.179.528</u>	<u>4.675.000</u>	<u>5.071.514</u>

De omvang van de ontvangen tegemoetkoming uit hoofde van de NOW-regeling

De subsidie ontvangen van het UWV betreft een tegemoetkoming in de loonkosten (Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid). De hoogte is afhankelijk van de afname in de baten als gevolg van COVID-19.

De subsidie is voor een bedrag van € 1.250.278 in 2021 bevoorschot.

	2021	Begroting	2020
	€	2021	€
		€	
<u>Sociale lasten en pensioenlasten</u>			
Sociale lasten	613.115	-	892.665
Pensioenlasten	262.817	-	378.638
	<u>875.932</u>	<u>-</u>	<u>1.271.303</u>
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Afschrijvingskosten gebouwen	696.382	900.000	696.384
Afschrijvingskosten verbouwkosten	10.634	-	10.632
Afschrijvingskosten installaties	55.514	-	55.512
Afschrijvingskosten inventaris en inrichting	242.820	-	377.212
	<u>1.005.350</u>	<u>900.000</u>	<u>1.139.740</u>
19 Overige personeelskosten			
Kantinekosten	11.999	-	4.176
Reiskostenvergoeding woon-werk	35.884	-	10.544
Onkostenvergoedingen	10.970	-	13.737
Overige personeelskosten	291.784	-	246.498
	<u>350.637</u>	<u>-</u>	<u>274.955</u>
20 Huisvestingskosten			
Huisvestingskosten	438.875	820.000	527.743
Gebouwkosten	190.294	575.000	295.711
Dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	272.342	-	375.000
Onderhoud gebouwen	40.533	-	69.544
Depot	37.256	65.000	36.730
	<u>979.300</u>	<u>1.460.000</u>	<u>1.304.728</u>
21 Marketingkosten			
Kosten marketing	<u>347.205</u>	<u>475.000</u>	<u>205.021</u>
22 Algemene kosten			
Abonnementen en contributies	17.055	-	12.940
Assurantiepremie	78.107	-	100.618
Accountants- en administratiekosten	83.914	-	70.724
Advieskosten	23.513	-	59.656
Bankkosten	20.887	-	26.927
Boetes en verhogingen belastingen en premies sociale verzekeringen	1.414	-	1.285
Overige algemene kosten	11.346	406.375	2.718
Kantoorkosten	37.608	170.000	41.907
Automatisering	193.817	225.000	167.397
Development & Partnerships	18.360	50.000	13.837
Publieksbegeleiding	8.085	-	11.097
Service & Sales	10.720	-	24.174
Frictiekosten reorganisatie	-	250.000	-
	<u>504.826</u>	<u>1.101.375</u>	<u>533.280</u>

	2021	Begroting 2021	2020
	€	€	€
23 Programma Science Museum			
Tentoonstellingen en Programmering	633.562	450.000	111.711
Onderhoud collectie	77.708	50.000	61.859
NEMO De Studio	205.178	292.000	206.004
Humania	17.102	-	3.511
	<u>933.550</u>	<u>792.000</u>	<u>383.085</u>
24 Programma Wetenschapseducatie			
Programma NEMO Educatie	<u>441.724</u>	<u>600.000</u>	<u>244.862</u>
25 Programma Wetenschapscommunicatie			
Digitale producties, extra redactie	342.684	300.000	369.960
Weekend van de Wetenschap	213.096	210.000	34.198
Financiële steun aan derden	180.000	162.000	155.000
	<u>735.780</u>	<u>672.000</u>	<u>559.158</u>
26 Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Overige rentebaten	<u>2.272</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
27 Rentelasten en soortgelijke kosten			
Betaalde bankrente	50.053	-	13.099
Overige rentelasten	-	-	894
	<u>50.053</u>	<u>-</u>	<u>13.993</u>

Informatieverschaffing over de analyse van verschillen tussen de begroting en werkelijke cijfers

De bezoekersaantallen 2021 (235.010) zijn nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2020. Beide jaren is de verplichte sluiting van het museum als gevolg van de corona pandemie hiervan de oorzaak. Deze bezoekersaantallen komen ongeveer neer op een derde van de aantallen die NEMO ontving vóór de coronacrisis.

Substantieel minder bezoekers resulteert in beduidend lagere eigen inkomsten, zoals omzet entreegelden, shopomzet en horeca- en evenementenomzet. Normaliter bedragen de eigen inkomsten ongeveer 80% van de totale inkomsten.

Ook dit jaar maakte het ministerie van OCW extra geld voor de culturele en creatieve sector vrij, voor onder meer rijksgesubsidieerde producerende instellingen, om inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis op te vangen. NEMO is daarbij apart genoemd in deze zgn RAOCCC regeling en heeft als aanvulling op de structurele subsidie van het ministerie van OCW een extra bijdrage ter hoogte van 3,3 mln in 2021 ontvangen.

Mede dankzij deze steun heeft NEMO aan de vaste verplichtingen kunnen voldoen en werd het tevens mogelijk door te werken aan de realisatie van de voor 2021 en de jaren daarna geplande tentoonstellingen, die idealiter een bijdrage leveren aan het verdienvermogen van het museum.

Gerealiseerd zijn een familie zomer tentoonstelling rond het zintuig Zien in NEMO en de tentoonstelling Bits of You in De NEMO Studio. Oplevering van de nieuwe exhibit Zuiver Water is doorgeschoven naar 2022.

Het landelijke Weekend van de wetenschap heeft in hybride vorm doorgang gevonden en is met bezoekers zeer succesvol geweest, meer dan 150 locaties hebben hieraan meegedaan.

Educatieve projecten die zijn gerealiseerd dankzij zogenaamde projectfunding waren o.a. ESERO Ruimtevaart, Maakkunde, Tinkering for Adults.

Veel kosten zijn lager uitgevallen dan begroot vanwege de verplichte sluiting van het museum als gevolg van de covid pandemie.

Door de extra steunmaatregel is het negatieve exploitatieresultaat beperkt gebleven en heeft NEMO zijn reserves niet aan hoeven te spreken. Daarnaast wordt de aanvullende subsidie ingezet ter dekking van de voorziene extra kosten de komende jaren.

OVERIGE TOELICHTINGEN**Gemiddeld aantal werknemers**

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode werkzaam binnen Nederland	<u>78,83</u>	<u>116,77</u>
Gemiddeld aantal werknemers over de periode	<u><u>78,83</u></u>	<u><u>116,77</u></u>

Bezoldiging van bestuurders en Raad van Toezicht

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Bezoldiging van bestuurders en gewezen bestuurders	366.318	366.499
Bezoldiging van commissarissen en gewezen commissarissen	<u>14.489</u>	<u>9.127</u>
Bezoldiging van bestuurders en commissarissen	<u><u>380.807</u></u>	<u><u>375.626</u></u>

De directie van de stichting bestaat uit drie leden.
Aan de directie zijn geen leningen verstrekt,

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is op Stichting N.C.W.T. niet van toepassing. De bezoldiging van de bestuurders (en overige medewerkers) blijft binnen de kaders van deze wet.

Ondertekening bestuur:

Amsterdam, 22 juni 2022

M. Buchel

Ondertekening Raad van Toezicht:

Amsterdam, 27 juni 2022

Ir. B.C. Fortuyn

P. Riemens PhD MSc

H.I. Post

Mr. A. Nooijen

R.A. Drost MSc

G. Schipper

S. Ghebreab Phd MSc

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van NEMO Science Museum

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen gecombineerde jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de gecombineerde jaarrekening 2021 van NEMO Science Museum te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen gecombineerde jaarrekening:

- een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NEMO Science Museum per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen;
- voldoen de in de gecombineerde jaarrekening verantwoorde subsidiebatens, lasten en balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de relevante bepalingen van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, zoals vastgelegd in hoofdstuk 5 van versie 4 d.d. 24 april 2020 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, en de doelgebonden en niet doelgebonden subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de verleningsbeschikking(en);
- een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van NEMO Science Museum per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

In de gecombineerde jaarrekening van NEMO Science Museum zijn de jaarrekeningen van Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie en Stichting NEMO Horeca gecombineerd. De gecombineerde jaarrekening bestaat uit:

1. de gecombineerde balans per 31 december 2021;
2. de gecombineerde staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de gecombineerde jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van NEMO Science Museum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Gecombineerde jaarrekening als onderdeel van de (volledige) jaarrekening

De gecombineerde jaarrekening die is opgenomen in dit rapport maakt onderdeel uit van de jaarrekening van Stichting Nationaal Centrum voor Wetenschaps- en Technologicommunicatie. De jaarrekening bestaat uit de gecombineerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening. De enkelvoudige jaarrekening is opgenomen in een afzonderlijk rapport. Voor een goed inzicht in het vermogen en resultaat dient deze gecombineerde jaarrekening in samenhang te worden gezien met de enkelvoudige jaarrekening. Bij de enkelvoudige jaarrekening hebben wij op 22 juni 2022 een afzonderlijke controleverklaring afgegeven.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de gecombineerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het accountantsrapport;
- Het bestuursverslag;
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de gecombineerde jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de gecombineerde jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de gecombineerde jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het

bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de gecombineerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of NEMO Science Museum haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de gecombineerde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van NEMO Science Museum;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of NEMO Science Museum haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn

gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Noordwijk, 22 juni 2022

AuditZ B.V.

drs. C.J. van Wijk RA

Bijlage - Voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen t.b.v. Ministerie van OCW

Voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen

Op grond van artikel 9.2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS kan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) bepalen dat de financiële verantwoording van subsidies geschiedt in de jaarverslaggeving overeenkomstig door Minister van OCW vastgestelde voorschriften. Dit document bevat voorschriften.

De voorschriften betreffen de financiële verantwoording van projectsubsidies van € 125.000 of meer. Ook instellingssubsidies kunnen conform deze voorschriften worden verantwoord.

I. in de beschikking tot subsidieverlening kan worden bepaald dat in plaats van een financieel verslag de jaarverslaggeving kan worden overgelegd waarin de ontvangsten en de besteding van de subsidie herkenbaar zijn opgenomen, overeenkomstig het volgende model:

Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing <i>Kenmerk/datum</i>	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totaal gerealiseerde kosten	Gerealiseerde bijdragen derden	Gerealiseerde eigen bijdrage	Te verrekenen overschot ultimo verslaajaar
Exploitatiesubsidie 2021	25699589 - 1 december 2020	€ 3.460.000	€ 3.460.000				€ 3.460.000
Wijziging instellingssubsidie 2021	30267267 - 8 november 2021	€ 76.000	€ 76.000				€ 76.000
Besluit aanvullende subsidie tweede steunpakket	197722/25990467 - 4 februari 2021	€ 2.426.200	€ 2.426.200				€ 2.426.200
Besluit aanvullende vierde steunpakket	28504069 - 15 juli 2021	€ 908.400	€ 908.400				€ 908.400
Niet nader gespecificeerd				€ 8.994.261	€ 3.567.946	€ 2.809.403	€ -2.616.912
	Totaal	€ 6.870.600	€ 6.870.600	€ 8.994.261	€ 3.567.946	€ 2.809.403	€ 4.253.688